

Szerkesztőség:

Rimaszombat Kobáry-utca 21
szám Ide intézendő a lap szel-
lemi részét érdeklő minden
közlemény és levelezés

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona.
Fél évre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona.

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER: CSÜTÖRTÖKÖN.

Felelős szerkesztő: Dr. DIENES GYULA.

Kiadó-hivatal:

Rimaszombat, Pokorágyi-utca
1. szám a. a könyvnyomdában
— Ide intézendők a kiadó hiva-
talt illető előfizetés, hirdet-
mény, nyilttér és egyéb felszó-
lalások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petitsor tér-
fogata 12 fillér.
Többszöri hirdetésnél árked-
vezmény.

Nyilttér:

Egy sor 40 fillér.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legcélszerűbben posta-utalvány útján eszközölhető. — **Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.**

Vármegyei közgyűlés.

Gömörvármegye törvényhatóságának közön-
sége őseitől örökölt hagyományos hazaszereteté-
nek, s a nemes és szép eszmék iránt való lel-
kesedésének lélekemelő tanuságát adta a folyó
hó 12-én tartott rendkívüli közgyűlésen.

Nem politizálunk, s általában nem akarjuk
a közgyűlésen Marton János által tett indit-
ványt pártszempontok szerint méltatni, hiszen a
mi vármegyénk intelligens közönsége, — lapunk
olvasói — tudni fogják kellően mérlegelni annak
a súlyát, mikor a szabadelvű párt egy általáno-
san ismert népszerű és kiváló alakja a függet-
lenségi párt által megindított mozgalmat támogatja
és azt mondja, hogy Kossuth emlékének kegye-
letes megszentelését nem tekintheti privilegiumá-
nak egy politikai párt sem, hanem ahhoz joga
van, sőt kötelessége ez az egész magyar hazának,
az egész magyar társadalomnak pártkülömbőség
nélkül.

A közgyűlésről magáról alább referálunk, e
helyen csupán ki akartuk említeni a napirend
előtti lélekemelő mozzanatot, mikor a közgyűlés
egyhangulag magáévá tette a Marton indítványát,
s kimondotta, hogy amennyiben Kossuth Lajos
születésének százados évfordulóját országos ün-
nepély keretében ünneplik meg, s arra vár-
megyénket meghívják, azon szívesen vesz részt
a törvényhatóság.

A közgyűlésen megyénk notabilitásai közül
többen megjelentek. Ott láttuk: Bornemisza István,
Gömör János, Kubinyi Aladár, Marton János,
Szentiványi Árpád, Hámos Aladár, Molnár József,
Putnoky Mór, Szontagh Zoltán, Szemann Endre,
Baksay István kir. tan., Czinke István, dr. Meskó
Miklós, Józsa Antal, Okolicsányi Gáspár stb. stb.
bizottsági tagokat, dr. Kovács László, Sziklay
Géza, Bazilidesz polgármestereket, Szentmiklóssy,
Osváth, Máriaassy főszolgabirákat s a központi
tisztségviselőket.

A közgyűlést Hámos László főispán, —

kit a megjelentek lelkes éljenzéssel fogadtak, —
üdvözlő szavakkal nyitotta meg.

Napirend előtt Marton János bizottsági
tag, a R.-M.-S.-T.-V. részvénytársaság ügyésze
kért szót, s egy indítványt terjesztett be ekkép:

Tek. megyebizottsági közgyűlés!

Engedelmet kérek, hogy napirend előtt felszólal-
hassak és egy közérdekű országos ügyben tiszteletteljes
indítványt tehessek.

Méltóztattak a napilapokból tudomást szerezni azon
országos mozgalomról, a melynek célja, az 1848. évi
hatalmas alkotások megteremtőjének, a magyar szabad-
ság és függetlenség lánglelkű vezérének hallhatatlan ér-
demű nagy hazánk Kossuth Lajos születésének 100 éves
évtordulóját megünnepelni.

E mozgalmat az orsz. függetlenségi párt kezde-
ményezte és sajnos, az még ma is csak ezen keretben
mozog. A hivatalos Magyarország, az ország képviselője
a parlament — a mint tudni méltóztatnak — szünetel
és így nem tudhatjuk, hogy a hivatalos Magyarország
avagy csak a magyar társadalom és közvélemény fog-e
ünnepelet?

Egyetlen politikai pártnak sem lehet privilegiuma
ahhoz, hogy Kossuth Lajost és az ő érdemeit a maga
számára letogalja. Kossuth Lajos sokkal nagyobb sza-
basu államférfi volt és érdemei sokkal országosabb ér-
tékek, semhogy minden tisztességes, becsületes magyar
ember szükségét ne érezné annak, hogy azon ünnepélyen,
a melyen a Kossuth Lajos hervadhatlan érdemei lesznek
méltatva s a melyen az iránta érzett hála és kegyelet
adója lesz leröva — részt kell vennie.

Mint hogy pedig Gömör-Kishontvármegye hazafias
közönsége ott és akkor a hol és a mikor a magyar sza-
badság és függetlenségről van szó, a hol azért tenni,
cselekedni, áldozni és nagyjaink emlékének lelkesedni kell,
— mindig első sorban állott, — minthogy továbbá szept.
19-éig — a mikor az ünnepély megtartása tervezve
van — már nem lesz közgyűlésünk; tiszteletteljesen in-
dítványozom:

„Mondja ki a törvényhatóság már a mai közgyűlé-
sében:

1. azt, hogy hallhatatlan érdemű nagy hazánk Kossuth Lajos születése 100 ik évfordulójának megün-
neplésére irányuló országos mozgalmakat hazafias öröm-
mel és lelkesedéssel üdvözlö, — mondja ki

2. azt, hogy a mennyiben országos ünnepély ren-
dezettnek s ahhoz vármegyénk meghívást kapna, ez or-

szágos ünnepben részt fog venni s e célból most akkorra
megbízta alispánját és felkéri országgyűlési képviselőit és
a csatlakozni kívánó megyebizottsági tagokat, hogy az
országos ünnepélyen vármegyénk nevében részt vegyenek
és vármegyénket ott képviseljék; mondja ki végül

3. azt, hogy az esetben, ha a vármegye területén
levő rendezett tanácsú városok e nagyjelentőségű napnak
megünneplésül saját hatáskörükben intézkednének, felkéri
közgyűlésünk a bizottság tagjait, hogy ezen ünnepélyeken
minél nagyobb számban részt venni sziveskedjenek.“

Bornemisza István a függetlenségi párt
kiváló alakja szolt elsőnek az indítványhoz s an-
nak benyújtóját lelkes szavakkal üdvözlöve, őszinte
örömmel hozzájárul az indítványhoz, melyet a köz-
gyűlés egyhangulag elfogadott s így Arad sz. kir.
város közönségének az ünneplésre vonatkozó át-
irata egyszerűen tudomásul vétetett.

A tárgysorozat első pontja következett ez-
után. Az alispán hivatalos jelentését, hogy t. i.
a vármegye a közkórház szülészeti osztálya és a
bábaiskola elhelyezése céljából a Kohn Albert
telkéből egy darabot megvásárolt s az épület
emelésére nézve is megállapodás jött létre a
megye és a vállalkozó között, — a közgyűlés
tudomásul vette, a kötött szerződést megerősítette
és jóváhagyta.

A helybeli m. kir. földmives iskolánál üre-
sedésben lévő törvényhatósági két alapítványi
helyre ketten pályáztak, s mindkét pályázó al-
kalmassá találtattak. Ezek: Parlag János Dú-
sáról és Lipták István Rimaszécsről.

Az árvaszéknél megbetegedés következtében
előállott munkaerő hiányra nézve ugy történt
intézkedés, hogy Tétsy István közigazg. gya-
kornok az árvaszéki előadói teendőket augusztus
és szeptember hónapokban ellátja s ezért havi
100 korona fizetést kap.

Ez ügygyel kapcsolatban a főispán Len-
gyel Iván aljegyzőt tiszteletbeli árvaszéki ül-
nökké nevezte ki. A hivatalos eskü letétele után
több tisztviselő szabadság iránt beadott kérvénye
nyert elintéztést s Tiszolcz község azon kérelme,

szantó örökös tévfelfogásával, hogy mi provincia vagyunk.
De hát most nem arról van szó!

Természetesen bemutatkoztunk. Ő a „ministerial“
jelzőre tiszteletteljesen kezdett reám nézni, de azért némi
kétkedéssel kérdezte ő is, hogy „minister“ vagyok-e tulaj-
donképen? Mikor kellőképp megnyugtattam, hogy nem,
tekintete még gyanakodóbbá vált. Végre mikor nagy ne-
hézségek után meg tudtam vele értetni hogy mi fán terem
ez a „ministeri segédfogalmazó“, kisütötte, hogy papnak
tartott. Szerinte ugyanis a „minister“ valami angol papi
fokozat lenne!

Hanem térjünk vissza ismét Monte-Carlóra.

Az ember tehát megkapja az engedélyt, mely csak
arra a napra szól, a melyen a jegy váltatott s belép a
játéktérbe.

A jegy színe természetesen naponta változik s e
mellett még a kiállítás nap dátumbélyegzőjével is ellát-
ják. Néhány évvel ezelőtt a jegyre az is rá volt még
nyomtatva, hogy: „Une tenue de ville convenable est
indispensable pour obtenir l'entrée dans les Salons.“ De
ezt most ujabbán elhagyták s a jelenlegi belépési engedély
alakra és nagyságra megfelel egy löversenyi belépő-
jegynek.

Sajátszerű félhomály uralkodik ezekben a helyisé-
gekben. Csak a játékasztalok felett függő lámpák áras-
tanak, helyesebben vetítenek teljes fényt, de ezt is úgy,
hogy ez a játékosok szemét nem sérti, mert a lámpák,
illetve lámpaernyők a zöld posztóval borított asztalok fölött
rendkívül alacsonyan függenek s csak éppen az illető
asztal világítják meg.

Különös az a hang, mely a belépőt itt fogadja.

Általában csend van az összes termekben, eltekintve
a járás-kelés tompa morájától, csak az arany és ezüst
csengése hallatszik mindenfelől. Sőt a croupierk is ren-
desen oly halkán hirdetik ki a nyerőszámot, hogy valaki,
ki az asztal végén helyezkedett el, jóformán alig is érti
meg, csak azt látja, hogy tétét begereblyélték vagy pedig
hozzáadták a megfelelő nyereséget.

Egy-egy kaszinóbeli látogatás kész toaletstúdium.
Természetesen női toalettetek értek, minthogy különben
is a játékbank látogatóinak tulnyomó részét nők képezik,

Egy és más Monte-Carlóról.

Irta: HARMATZY LORÁNT.

(Folytatás és vége.)

Visszatérve, különösen jártam én ebben az irodában,
Itt tudvaleg a jelentkezőtől számonkértem a nevét,
foglalkozását, lakhelyét s ezeket a legnagyobb pontossá-
gal vezetik be egy nagy könyvbe. E célra legszívese-
ben veszik az utlevelet, mert ebben minden adat hite-
lesen befoglaltatik. De ennek hiányában elfogadnak
bármely más igazolást is. Azonban daczára ennek a szí-
goru vagy legalább is szigorunak látszó ellenőrzésnek,
összes ismerőseim között, kik valaha itt jártak, mind-
össze egy esetről tudok, mikor a jelentkezőt visszautasi-
tották. Ez az ismerősöm ugyanis akkor még kiskorú volt
s elég tapasztalatlan ahhoz, hogy utlevélét ily körülmé-
nyek közt bemutatatta.

De visszatérve az én esetemre, tehát jelentkeztem az
irodában s felmutattam az utleveletem. A tisztviselő vagy
nem tudta vagy nem akarta megérteni, hogy micsoda az
a „Concipiste du ministère“, a mint a foglalkozásom
rovata ki volt töltve.

— Un employé ministériel, — igyekeztem felvilá-
gosítani.

— Ah! Ah! — felelt ő csodálkozva, — vous êtes
un ministre. N'est pas?

Persze volt dolgom, míg meg tudtam vele értetni,
hogy voltaképp mi vagyok!

Más körülmények közt ez a kis epizód talán fel se
tűnt volna nekem, de így nagyot mulattam rajta, mert
rövid idővel előbb hasonlóképp jártam a vasuton.

Genuától kezdve Mentonig együtt utaztam egy
nyborgi kereskedővel.

Szegény ember három napja utazott már szakadat-
lanul Mentonba a feleségéhez, ki ott hirtelen súlyosan
megbetegedett. No hát ezzel a jó dánussal, — ki egyéb-
ként a dán és az angol nyelveken kívül csak éppen né-
metül tudott egy keveset, — daczára e nyelvbéli nehé-
zségeknek, megkötöttük az ismeretséget s élénk társalgásba
merültünk. (Azt szinte feleslegesnek tartom megemlíteni,
hogy itt is találkoznom kellett a külföldnek azzal a bosz-

TÁRCZA.

A költő.

Zendül a húr lágyan, ábrándosan
Dús képzelet növesztve szárnyakat,
Egy világot ölelve lelke át:
A költő ajkán édes dal fakad.

Szerelemről, hazáról énekel;
Lantján az és ez egyként istenül.
Mélység, magasság hódol, lesz övé,
Mig tenre száll, a mig alámerül.

Övé a nappal, a fénytől ölelt.
Övé sugára, mint borúlata.
Ha tündököl, vagy gyászfényt ha köt.
Övé a csillagfényes éjszaka.

Sugaras éjt, ha minden elpihent.
Beszédés szellők halk zenéje kél.
Lelkének, amíg ébren álmodik,
Feltárja titkát a rejtelmes éj.

Övé az édes természet maga
Ezernyi tűnő változásiban.
Hervadva búsan, sápadt betegen,
S életadó tavasz fuvalmiban.

Mikor harasztja, vér harasztja hull.
Sárga lombot zizegve hullat, ont.
S mikor keblén ezer virág virul.
Szírmot, levelet, sugár árba bont.

Övé az élet, övé a halál.
Kobzán bölcsőt és sirt halhatlanit.
Ihletet nyer, s az ihlet percében
Egyként gyönyörködtet, egyként tanit.

Enyészetten győz, művében örök
Eltet nyer; övé a jelen, s jövő.
Híven a dal túléli dalnokát.
Dalába' örök — halhatatlan ő.

Borsody Béla.

hogy a községháza és vendéglő javítási és átalakítási költségeire 40000 korona törlesztéses kölcsönt vehessen fel, vagy regále kötvényeiből ez összegnek megfelelő értékesíthessen — akként nyert elintézt, hogy ahhoz a közgyűlés hozzájárult s alispánt megbizta a záradékolással a kettő közül bármelyik módját vegye igénybe Tiszolcz a kölesönvételnek.

Végül dr. Glatter Béla rimaszécsi magán- és dr. Osiky Ferencz helpai herceguradalmi orvos, továbbá Dzsúranyi Mihályné szül. Kellner Julianna pelsüci- és Hunszdorfer Jánosné szül. Gallo Lujza rozsnói szülésznő oklevele hirdettetett ki s ezzel a közgyűlés véget ért az elnöklő főispán lelkes életése közben.

A kivándorlás.

Vármegyénk rimaszombati járásának egyik derék körjegyzőjétől vettük a következő sorokat:

„Sok szó esett már a kivándorlásról, sok egészséges eszme merült fel a lapok hasábjain a kivándorlás megváltása ügyében. — A kongresszusok is tárgyalták már a módozatokat, hogy a folyton, óriási arányokat öltő kivándorlást mikép lehetne és kellene meggátolni.

De dacára a sok eszmecserének s dacára az összeülő kongresszusok alkalmával elhangzott javaslatoknak — a kivándorlás nem hogy apadna, de folyton nő. Rohamosan nő. Annnyira rohamosan nő, hogy ez az állapot valóságos népvándorlási jelleggel kezd magára öltetni.

Nem akarom sem a lapok hasábjain számtalanszor olvasott ez irányú cikkek értékét kisebbiteni, sem pedig az összeült kongresszusok által hozott nagyfotosságu határozatok komolyságában kételkedni. Ellenkezőleg! Az ez irányú cikkek s a kongresszusok ülésein elhangzott javaslatok annyira tárgyilagosak és életképesek, hogy azok csak a kivitelre szorulnak.

De a kivitel késik. A kivándorlás pedig napról-napra nagyobb mérvet ölt.

Ideje volna már tehát a kivitelhez is végre-valahára hozzálátni! Mert ha sokáig tétlenül nézzük ezt az állapotot, megérjük, hogy falvainkból minden munkaképes ember Amerikába vándorol s itthon a termő föld elhagyatva, búzakalász és más vetemény helyett burjánt fog teremni.

Mint községi jegyzőnek alkalmam van megfigyelni társadalmunk ama rétegét, mely az Amerikába kivándorlottak legnagyobb számát szolgáltatja.

Ez a nép fölig eladósodva, hogy nyomasztó helyzetén segítsen, Amerikára — az ígért földjére gondol. A nagy utra azonban pénz kell. Pénz meg nincsen. De van ám egy kis megterhelt házacskája és egy kis földje. Ezt még jobban megterheli s kivándorol azon boldog tudatban, hogy néhány évi megfeszített munka árán nemcsak hogy megmenekül nyomasztó helyzetétől, de a szerzendő kereset reményében szebb házacskáról — nagyobb darab földről ábrándozik.

Es a kivándorló ebbeli reményei sok esetben beteljesülnek. Mert ott a tengeren túl kap munkát. — Ott van ipar, van kereskedelem, van bányászat, van földmívelés, van pénz.

S ugy a kivándorlott pénzt is küld haza. — De ott sajnos, nemcsak pénzt keres, hanem új érzéseket is szív magába. A jóra való szerény tótól hálóra kerítik a „Rovnanek“-féle egyesületek; azoknak gondjuk van aztán arra, hogy a jámbor tót lelkét megmetelyezzék.

Jellemző ezen állításom megvilágítására, hogy Amerikából községünkbe érkező pénzküldemények majdnem egytől-egyik a Túróc-Szent-Mártonban székelő „Tatrabank“ közvetítése útján érkeznek. Már pedig a „Tatrabank“-nak s ezen pénztintézetten összeköttetésben álló „Rovnanek“-féle amerikai egyesületeknek nem az a missziója, hogy az idegen földre szakadt honfitársaink szívébe a haza iránti ragaszkodás és honfiumi kötelesség magvát hintsék el.

a kik aztán mint általában bármely játékban, ugy itt is sokkal szenvedélyesebbek és hazárdabbak, mint a férfiak.

Mellesleg megjegyezve, ehhez a női társasághoz disztinváltság tekintetében sok szó fér. Kissé — hogy is mondjam csak — kissé „vegyes“. De külsőleg, elegancia dolgában pótolni igyekeznek az egyéb hiányokat. De azt azért kötelességemnek tartom hangsúlyozni, hogy e mellett abszolút intelligens nők is látogatják a kaszinó termeit.

Ilyenkor esténként aztán a játék határozottan magasan folyik. Láttam magam is nem egyszer ezeket alani egy egyes számon (ha véletlenül ez a szám jön ki, az illető tétjének 36-szorosát nyeri), de engem ez a látvány — Isten tudja — nem indított meg különösen.

Ugy voltam azzal is, mint a bikaviadalokkal. Tulsokat hallottam róla előzőleg s így nem lepett meg szerfelett. Sokkal izgatóbb látványnak képzeltem! (Arról az izgalomról persze nem szólok, mikor az ember maga szintén részt vesz a játékban.)

Lehet, hogy az is közrejátzott nálam, hogy az én jelenlétemben katasztrófa, öngyilkosság vagy más efféle — hála Isteennek — nem történt s a mikor láttam, hogy egy fiatal francia (legalább kinézése után itélve az lehetett), egy fél óra alatt kerek 50.000 frankot vesztett el a rouletten, folyton a 32-es számra játsza s azután nyugodtan, rendes arczszinnel felkelt helyéről, egyideig még néhány más asztalnál nézelődött, reszkírozva itt-ott egy-egy szerény ötfrankost s azután egykedvűen távozott: önkéntelenül az jutott az eszembe, hogy ezek között a magasan játszó vendégek között hány lehet vajjon a bank által szerződöttest „agent provocateur“? Mert nem tartom kizártnak, hogy a bank személyzete ilyenekkel is ki van egészítve.

Es ez a gondolat — megvallom — sokat rontott a hatáson, melyet Monte-Carlo és a játék szemlélése benem egyébként keltett volna.

En magam részéről — nem tehetek róla — ugy tekintem ezt a montecarlói játékbankot, mint egy roppant reklámmal dolgozó üzletet. Több a hűbő, mint a mennyit voltaképp megérdemel.

De a szegény kivándorlott házi tűzhelye sines sok esetben rendén. Mert míg ő a messze távolban ereje teljes megfeszítésével a magi és családja jólétéért küzd; addig életpárja megizleli a tiltott gyümölcsöt. Mi következik ebből? Szaporodnak a magara hagyott asszonyok, következésképen szaporodnak a vad-házasságok. Szaporodnak a való-pörök, szaporodnak a születési anyakönyvben az olyan feljegyzések, melyekben az apára vonatkozó adatokat hiába keressük. Es sülyed az erkölcs.

Hogy milyen nagy mérvet ölt esupán községünkben is a kivándorlás, ennek megvilágítására talán elég megemlítenem, hogy községünkben a folyó év folyamán útlevéllel 37 egyen vándorolt ki; útlevél nélkül pedig legalább ötször annyi. — S tünődve látja az ember, hogy egy-egy izmos munkás, ki néhány nap előtt még kaszált a réten — eltűnt a községből. Hová lett? Kivándorolt Amerikába.

Pedig a helyzet vidékünkön aránylag nem annyira ijesztő mint ott, hol ipartelepek nincsenek. Mert nálunk a rimamurányi vasmű-részvénytársaság s a vidéken levő kisebb gyártelepek a munkások egy részét mégis foglalkoztatni képesek. Minő lehet azonban a helyzet ott, hol iparvállalatnak alig van nyoma. Hol a munkásnak csupán a nyári hónapokban van számbavehető keresete, az év legnagyobb részén pedig alig keres valamit.

A kivándorlás súlyos következményeit azonban nemcsak az idegenbe szakadt munkás érzi, hanem érzi azt az itthon maradt földbirtokos. kereskedő, iparos, szóval érzi azt mindenki.

Mert az itthon maradt szegény munkás az év legnagyobb részén alig keresve valamit, egész évi megélhetését a nyári hónapokban akarja biztosítani. S miután nyáron — a máskülönbén heverésre kárhoztatott mezei munkás foglalkozást bőven talál, napszámgényei annyira magasak, hogy azt a sok teher alatt roskadozó földbirtokos alig képes kielégíteni.

Ehez hozzájárul még az is, hogy a nyári hónapokban, de különösen az aratás ideje alatt a munkás-hiány már ugyan érezhető s tudom, hogy nem egy földbirtokosnak vannak alapos aggodalmi a miatt, hogy a jövő évek terményeit miként lesz képes asztagokba rakatni.

Községünkben hajdanában a szüresapó háziipar virágzásnak örvendett, azonban ez a háziipar, mely azelőtt igen sok családnak főkereseti forrását képezte, most már nagyon is hanyatlóban van. — s míg azelőtt a poszt tót készítő szövőszék minden 4—5-ik házban feltalálható volt, most az egész községben összesen 15 egyen foglalkozik szörpösztő készíttéssel; s talán tíz esztendő múlva ezen, hajdanában virágzó háziipar községünkben teljesen megszűnik. De nem csoda! Hogy legyen képes egy szegény ember a nagy tőkével rendelkező osztrák iparral versenyezni.

Menjünk tovább. Községünk lakosainak legnagyobb része állattenyésztéssel foglalkozván, a nyerendő tejből sajtot készít s annak kilóját 56—58 fillérjével kótyavetéli el egy, tudtommal Rózsabegyen lakó sajt-gyáros megbízottjánál. Milyen üdvös lenne tehát községünkben egy sajt-gyár részvénytársaságot létesíteni s a gazda tejtermékét tisztességes áron értékesíteni. De ehhez pénz, értékesítő piac és egy vezető-vállalkozó szellem szükséges. Ez pedig hiányzik.

En azt hiszem, hogy a lapokban még sokszor fogom olvasni a nagymérvű kivándorlásról szóló cikkeket, és még számtalan kongresszus fogja tárgyalni a kivándorlás okait, valamint sok javaslat fog elhangzani a nagymérvű kivándorlás mikénti megváltása iránt. Azonban tartok tőle, hogy a javaslatok kivitele késni fog. Es a szegény, fölig eladósodott munkanélküli nép, még jobban megterhelve vagy teljesen elprédálva vagyonát, tele keserűséggel szívében, hogy övétől, szülőföldjétől elszakadni kénytelen, kivándorol Amerikába.

S ott tárt karokkal várják őt a „Rovnanek“-féle egyesületek. Ezeknek gondjuk van és lesz azután arra, hogy a hazaszeretet s a honfiumi kötelesség fogalmát saját érzelmeik szerint csöpögtessék bele az elkeseredett kivándorló vérző szívébe.

Es meddig fog tartani ez az állapot?

Hej, ne volna csak az az átkozott közös vámterület! B. G.

Nem akarom azt mondani, hogy azokat a jól ismert katasztrófákat, öngyilkosságokat csak afféle „fiumei czápá“-nak vagy pláne egyszerűen hírlapi kacsalénc tartom, csak azért, mert én nem látam. Dehogy! Történnék ilyen dolgok, az kétségtelen, de azért nincsenek olyan nagyon napirenden.

Egy Monte-Carlóról készült érdekes leírásban olvastam, hogy hány pénzes levél, utalvány és távirati uton küldött pénz érkezik napjában Monte Carlóba.

Nos hát ez tényleg félelmes összeg. De ki tudja, a bank nyelte-e el az előzetes küldeményeket mind vagy pedig... de igaz, a hölgyekről már előbb szóltam.

A bankba a kiskorukon kívül a monacói alattvalók sem nyerne belépési engedélyt. (Ezért a név is: „Cercle des Étrangers“.) Azt mondják, hogy ez azért lenne, nehogy abban az esetben, ha ilyen monacói benszülött nagyon nyerni találna, a bankot részrehajlással lehessen vadalni. De van egy más verzió is. E szerint nem akarják, hogy egy monacói eljátsza a pénzét. Minek is! Tódul oda elég idegen!

Magát a játékot illetőleg megfigyeltem, hogy a publikum a roulettenél tulnyomólag inkább alacsony tétkekkel játszik s a trente et quarente-ot rendszerint inkább a nagyobb játékosok keresik fel.

Itt a legkisebb tét tíz franc, míg a roulettenél öt s ez utóbbi egy laikusnak is az első másodperczen világos, míg a trente et quarente kissé komplikáltabb (ha ugyan hazárdjáték lehet egyáltalán komplikált)

De a roulette szerényebb játékosai aztán sokkal számítóbbak, szabatosabbak fejezve ki, számítatóbbak. Vannak, kik minden egyes alkalommal feljegyzik a nyerő számot s a szint és ebből iparkodnak megállapítani valami rendszert a szerenese következetes voltára.

Persze mindez csak meddő kísérletezés! A szerenese — no meg a bank — jót nevet a markába.

A mi Monte Carlót egyébként illeti, az elragadó. A park hatalmas pálmáival, gondosan rendben tartott sétányaival s általában az egész táj, a teraszokról tekintve, megkapó látványt nyújt.

Szemben a tenger, jobbra az öböl, illetve a kikötő, Condamine és a monacói félsziget, balra a tengerpart

Olvasóinkhoz. Tisztelettel felkérjük lapunk minden olvasóit, kik még az előfizetést meg nem újították avagy hátralékaikat ki nem egyenlítették, hogy ugy az előfizetés megújítását, mint a hátralékos előfizetést ki-egyenlíteni sziveskedjenek Tisztelettel

a „GÖMÖR-KISHONT“ kiadóhivatala.

Ferdinand bolgár fejedelem néhány nap óta a gömörmegyei pusztamezei kastélyban időzik, hogy ott a fenyvesek csöndjében pihenje ki uralkodása fáradalmait. Pihenésről azonban nem igen lehet szó, mert itt is állandóan intézi országát dolgaikat és folytonos összeköttetésben van kormányával, mi végből egy külön erre a célra kiküldött távirótiszt áll rendelkezésére, üres idejét botanizálással tölti a fejedelem. Vadászni egy idő óta nem szokott ezen a tájon, holott tudvalegőleg szenvedélyes vadász. Hogy miért tartózkodik a vadászattól, annak története ez: A fejedelem nagy mennyiségű vadat terített le régebben, valahányszor a Coburgok nemes vadban oly gazdag vidékére jött. A területen Coburg Fülöpnek néhány ritkaság vadja is volt, melyet félve őriztetett, többek között egy fehér őzbak. Ferdinand a vadásztatás hevében nemcsak az előbbieket, hanem a fehér őzbakot is leterítette egy alkalommal. Fülöp szemére hányt, hogy minden vadját kipusztítja. Szóváltásra került a dolog; ekkor telebredt Ferdinandban a magyar huszártiszt s megfogadta, hogy itt többet nem vadászik. Így történt, hogy még konyhája számára is a dobsinai vadászterületből szereznek vadat s bizony megesik, hogy a hercegi területen elejtett vadat is jócskán megfizeti. Vadászat helyett a botanizálásokon kívül kirándulásokban is szerez szórakozást a fejedelem. Így sűrűn fölkeresi Murányt, sőt a Királyhegyet is. A dobsinai jégbarlangba is elszokott látogatni s annak gyönyörű vidékét nem egyszer keresi föl inkognitóban. A nép áhitattal veszi körül a „pán kral“-t, (a király urat) s ha még oly egyszerű vándor módjára is öltözik, megismeri és körülugra, mert tudja, hogy a nemeslelkű fejedelem üres zsebbel nem engedi el őket. Ő maga is szereti a becsületes garami tótokat s különösen a daliás legényeket, kik közül nem egyet visz magával Bulgáriába, hogy gardájának nagy része ilyenekből áll. Ezek hűségében aztán föltétlenül bizik. A fejedelem egy évben sem mulasztja el, hogy e remek vidéket meg ne látogassa.

A közigazgatási bizottságban a kir. ügyész akadályoztatása esetén való részvételre a miniszter dr. Musotter Miklós kir. alügyészt feljogosította.

Kinevezés. Az elhunyt Veres Lázár p. ü. számellenőr állása helyett számvizsgálói állást rendszeresítettek és ezen állásra Jugán Gusztáv nagykarolyi p. ü. számvizsgálót helyezte át a pénzügyminiszter.

A vármegyei orvos-szövetség választmánya folyó hó 8-án dr. Löcherer Tamás elnöke alatt ülést tartott.

Kinevezés. A rimaszombati pénzügyigazgatóság Burger Mihályt a rozsnói adóhivatalhoz díjtalan adóhivatali gyakoronokká nevezte ki.

Geológiai felvételek megyénkben. A földmívelésügyi miniszter rendeletéből a m. kir. földtani intézet tagjai közül Poschwitz Tivadar és Schafarik Ferenc bányatanácsos osztálygeológusok fognak felvételeket eszközölni. Utóbbi Nadabula vidékén fog kutatni. Gesell Sándor bányafőtanácsos, bányafőgeológus Dobsinától keletre, Illés Vilmos bányasegédmérnök nyugatra a garamvölgyi ut felé fogja a bányageológiai felvételeket folytatni.

Esküvő. Ifj. Rábely Miklós könyv- és papirkereskedő, Rábely Miklós kiadónk fia, f. hó 9-én esküdt örök hűséget özv. Szabó Lászlóné szép és kedves leányának Katalinnak. A polgári kötésnél dr. Kovács László szép beszédet intézett az ifju párhoz, az egyházi egybekelés az ev. ref. templomban ment végbe, hol Czinke István lelkész szívéhez szóló beszéd kíséretében áldotta meg a házasteleket. Zavartalan boldogságot kívánunk az új párnak!

egész Cap Martinig s hátul a kaszinó vagy egy-egy szép parkrészet.

Főleg szép ez a látvány este, például vonatról, Menton felől jövet. A teljes kivilágításban tündöklő teraszok s a park lámpái felséges szépen tükröződnek vissza a tenger vizében s hogy ez a kép a legteljesebb poezisig emelkedjék, nem kell egyéb, mint még egy kis holdfény.

Hanem azért nappali világitásnál is első rangú élvezet Mentonból vagy főleg Nizzából egy szép alkalmas tavaszi napon Monte-Carlóba átkocsikázni.

Menton felől jövet Monte Carlót a cap martini magaslátról pillantjuk meg először.

Valamivel később a város kezdeténél találkozunk az első monacói villamossal. Mert Monaco egyéb kényelmi intézmény mellett ilyenekkel is dicsekszik.

Ennek a villanyosnak azonban csak egy pályája van: keresztül az egész országon, kezdve Monte-Carló legvégső csücskénél át a városon a kaszinó mellett elég meredek lejtőn le a tengerpartra, el Condamine mellett s azután fel — szintén tetemes emelkedéssel — Monacoba.

A kocsik elég sűrűn közlekednek s csodálatos gyorsasággal haladnak hegynek fel. Ezeknek a szerkezetük igen érdekes. Bár az e fajta dolgokban nagyon laikus vagyok, megkísérlem leírni, a mint azt nekem elmagyarázták.

A sinek között jobbról-balról bizonyos — nem nagy — távolságra ércgombok állnak ki a földből. (Az ki nem néz a lába elé, nagyon könnyen felbotolhatik bennük.)

A kocsik fenekén megfelelően két sin van alkalmazva akként, hogy ezek az említett gombokkal, midőn a kocsik fölöttük elhaladnak, érintkezésbe jönnek.

Ekként közvetítődik az áram a kocsiba.

Hogy pedig a villanyosság csak a kocsiba és nem egyuttal a gyanutlan járókelőbe is vezetődjék, — mert hát elkerülhetlen, hogy az ember olykor rá ne lépjen egy ilyen gombra, — az áram ezekben, mihelyt a kocsira alkalmazott sínpar rájuk nyomást gyakorolni megszűnt, automatice kikapcsolódik.

Azt, hogy ez a rendszer elektrotechnikai szempontokból mennyire életrevaló, azokra bízom, a kik nálam ahhoz többet értenek.

Tűzoltó kongresszus. Az Egerben folyó hó 15-17 ig tartandó tűzoltó kongresszuson a helybeli tűzoltó egyesület is képviselve lesz, amennyiben Komáromy István parancsnoki tiszt néhány taggal folyó hó 14-én Egerbe utazik a kongresszuson való részvétel céljából.

Kinevezés. A közoktatásügyi miniszter az újonnan államosított rudnai elemi iskolához Csapó József kálozi tanítót nevezte ki rendes tanítóvá. Az új tanító városunk szülője: egyik tisztos polgártársunknak, Csapó Józsefnek a fia. Gratulálunk.

Házasság. Velesz Ferenc kir. törvényszéki albiró vasárnap, e hó 10-én, esküdött örök hűséget a harkácsi róm. kath. templomban özv. Kovács Frigyesné szül. Márkus Maresa urasszonynak Márkus Bertalan otrókoci utibiztos kedves leányának. Az új házaspárnak tartós boldogságot kívánunk.

A gömörmezei muzeum vasárnap is nagy látogatottságnak örvendett. Panaszos levelet kaptunk, melyben teljesen fölöslegesnek mondja egyik előfizetőnk azt az intézkedést, hogy esernyővel és palczával nem szabad bemenni, mert ennek csak nagy és felügyelet nélkül levő muzeumnál van értelme. Itt hajdu is van, meg nem is lenne kárt senki a tárgyakban. Miután pedig az őrök gyerekeknek illik néhány fillért adni, biztosra vehető, hogy a látogatók száma csökkenni fog.

A kerületi iparfelügyelő: Wigner Gyula Miskolcra f. hó 9-én városunkban tartozkodott s itt hivatalosan megvizsgálta a helybeli konzervgyárat, melynek czelszerű berendezésével általában megvolt elégedve. 10-én Pongyelokon a téglagyárat vizsgálta meg. Mult héten az újantálvölgyi és kokovai üveggyárakban is alapos vizsgálatot eszközölt az iparfelügyelő, ki különösen a munkások egészsége és biztonsága érdekében igen körültekintően és helyesen intézkedik.

Esküvő. Bistey Rezső m. á. v. hivatalnok f. hó 16-án fog egybekelni Schönk Ödön teledi postamester kedves nevelt leányával Lozinák Katicával, Feleden. Boldogságot kívánunk!

Vizsga Kurinczon. A Rimaszombat város tulajdonát képező pusztakurinci földműves iskola növendékei — mint halljuk — folyó hó 17-én fogják bemutatni egy évi előmenetelüket a kormány, tanügy és a város részben meghívott s megjelenendő tagjai előtt.

Az újantálvölgyi üveggyár telepén az egyesült magyarhoni üveggyárak részvénytársasága önálló gyári orvosi állást rendszeresít, melyre nézve a kerületi betegsegélyező-pénztárral már kölcsönös megállapodás jött létre.

Halálozás. Kicska Károly tiszlezi ág. ev. tanító e hó 6-án hosszas szenvedés után elhunyt, temetése 8-án ment végbe nagy részvét mellett.

Putnoki mulatság. Az oly régen tervezett s f. hó 3-án is az újbol fellépett vörheny következtében elmaradt mulatság, miután a járvány teljesen megszűnve, f. hó 17-én fog gróf Serényi Béla védnöksége s Putnok y Mór disznósejtsége mellett a Putnok városához tartozó kies fekvésű fürdőben a létesítendő közközfürdő javára a kitűnőnek ígérkező nyári táncmulatság megtartatni. A mulatságot a védnök disznók s a város közönsége támogatása mellett a következő rendező garda intézi s követ el mindent, hogy a megjelenendők kellemesen érezzék magukat: Ablonczy Pál, Balogh Sándor, Berczy Kálmán, Brayer Árpád, Dapsy Rezső, Dienes Gyula dr., Diószeghy Dezső, Dubrovsky Gyula, Fodor Jenő, Fráter Lorand, Hevessy Béla, Hevessy Elemér, Hevessy Pál, Hevessy Péter, Horváth Lajos, Hubay Béla, Kecskény Tibor, Kerekes Jenő, Komáromy István, Kossuth László, Kovács Kálmán, Krayzell Miklós, Lakatos László, Lokcsánszky Endre ifj., Lokcsánszky Lajos ifj., Lusztig Lajos, Matjan Arnold, Matavovszky Endre, Meiszler Miksa, Oravecz Ödön, Oszgányi Béla, Paczek Jenő, Pazar Andor, Pazar László, Ragályi István, Schultz Sándor, Soltész Adolf, Strausz Mor, Szakall Miklós, Szeleczky Árpád, Szentmiklóssy Antal, Szolga József, Terhes Samu, Urszinyi József, Weinberger Miksa, Zsóry Barna. — Az előjelek nagyon kedvezők, mint halljuk, sokan öhajtanak részt venni Putnok vidékéről, a Sajó völgyéről, sőt Nagyrőczéről s városunkból is többen mennek el igénybe venni Putnok szives vendéglátását s élvezni a fényesnek ígérkező mulatságot. — Zenét városunk s vármegyénk első zenekara fogja szolgáltatni. A putnokiaknak jó gondolatuk volt, midőn zenészeinket leviszik, mivel ez sokban hozzá fog járulni a mulatság sikerének emeléséhez.

A váci siket-néma intézet jubileuma. Vármegyénk érdeklő következő hnt olvassuk a „Budapesti Hírlap”-ban. A siket-némák váci országos tanintézete ez évben lesz száz esztendő. Jólélesi Cházár András gömöri nemes kezdeményezésére. Ferenc király rendelte el az intézet föllállítását, mely 1802. augusztus 15-én nyílt meg. Az anyaintézet száz éves föllállítását nagy ünneppel fogják megülni október 19-én, a mely napra a kultuszminiszter az ünnepség megtartását rendelte. Ezen a napon, miként száz év előtt, ünnepies Te Deum lesz a felsővárosi templomban, mely után Ferenc király és Cházár András szobrát leleplezik s fölavatják az intézet 250000 koronán készült új épületét. Az ország siket-némái kiállítását rendeznek, melyet a kultuszminiszter fog megnyitni. Előző napon lesz a tanár testület disznógyűlése, majd utána a siket-némaintézeti tanárok országos egyesületének közgyűlése. Igen érdekesnek ígérkezik a tanult siket-némák országos kongresszusa, mely e nemben első Magyarországon, valamint az október 18-án tartandó siket-néma bal és ismerkedő est. Az ünnepség harmadik napja Jolsván fog lefolyni, ahol fölavatják Jólélesi Cházár András emlékére emelt siket-néma-iskolát és Jólélesen pedig emléktáblával örökítik meg Cházár szülőházát. A jubileumra meghívják a királyt is, valamint az ország összes vármegyéit, tudományos intézeteit, az országgyűlést mindkét házát. Erre az alkalomra a váci siket-néma-intézet tanári kara megírja az intézet száz éves történetét. A város nagyobb összeget szavazott meg, hogy a hírneves tanintézet jubileuma minél fényesebb legyen.

Várgedében nagyban készülnek a Szent István nap után tartandó mulatságra, mely a jelek után itélve, szép sikerének ígérkezik, a mennyiben nemcsak a fürdővendégek pártolják az eszmét, hanem városunkból is sokan fognak részt venni a mulatságon. A kies fürdő-

telepen most meglehetősen élénkség uralkodik, s az ellátással a közönség meg van elégedve. A mulatságot, — mint halljuk — a vármegyei ifjuság rendezi s már sikerült megnyerni a rendezőség élére Stojkovits Emil földbirtokost, s így a mulatság teljes sikere garantizálva van.

Felkérés. A 17-iki putnoki mulatság rendezőbizottsága ez uton kéri föl a rendezőség felkért tisztelt tagjait, — amennyiben arról folyó hó 3-ig le nem mondtak, — tekintve a mulatság tiszta jövedelmének hovatartozását, a nemes jótékonycélú, rendezői díjakat — csekély 4 koronát, — ha netalán akadályozva lennének a mulatságon való személyes megjelenésben, f. hó 17-ig Putnokra Paczek Jenő ur czimére sziveskednének beküldeni.

A kurinci földműves-iskolában folyó hó 9-én volt azoknak a tanítóknak vizsgálata, akiket a földművelésügyi és közoktatásügyi miniszterium póttanfolyamra felvett, abból a czéliből, hogy majdan ezek a szervezendő gazdasági ismétlő-iskolák vezetői legyenek. Az egyhónapos tanfolyamon 19 tanító vett részt az ország különböző részéből, a kik Fekete Pál áll. földműves-iskolai igazgató és tanártársai buzgó és fáradságos vezetése mellett mindannyian elsajátították a szükséges gyakorlati alapismereteket. A vizsga miniszteri biztosként Józsa Antal kir. tanfelügyelő szerepelt s vendégképp megjelent azon Kozma László országos tanítói árvaházi igazgató is, kik a tapasztalt sikeres eredményért elismerő szavakkal mondtak köszönetet az intézet vezetőinek.

Ménelejtezés. A helybeli m. kir. áll. méntelep-nél f. hó 12-én ment végbe a selejtezés, melyen Faddallah El Hedad Mihály ezredes, bábolnai méneparancsnok, továbbá Perczel Dénes debreczeni ménleptei ideiglenes parancsnok is részt vett. Vármegyénk előkelőségei közül is többen megjelentek a selejtezésnél.

A „Turul” Rimaszombatban. Nem igen dicsékedhetünk vele, hogy városunkat gyakran keresnek fel vendégek még vasuton is, de az már csakugyan a földteke legtöbb helyén ritkán, vagy éppen nem fordul elő, hogy a vendégek a felhők közül szálljanak alá. Nálunk pedig e hó 7-én csütörtökön délelőtt ez történt. Ekkor szállott le városunk határában, az alsó malom közelében a magyar léghajós egyesület „Turul” nevű léghajója. Déli 12 órakor Tamásfala irányában jelent meg a léghajó a láthatáron, s elmondhatjuk, hogy már a megjelenése is teljesen felzavarta csendes városunk nyugalmát. A mint a léggömb ereszkedni kezdett lefelé, a lakosság százával özönlött a leszállás színhelye felé, s a tamásfaliaknak sikerült is elérni a lebegő gömböt, a leeresztett kötelet azonban csodálatosképen senki sem merte megfogni, — úgy látszik, mindenki attól félt, hogy ez a légi szörnyeteg még feltalálja vinni magával a fellegekbe, s akkor, „aki magasan kapaszkodik, nagyot esik!” Így aztán a léghajónak a maga emberségéből kellett földet érni, a mi — eltekintve azon csekélyebb kellemetlenségtől, hogy a kosár telborult, — sikerült is, s ilykép a kosárnak 4 órán át lakói is szilárd talajra jutottak. Most aztán a léggömbből előbb a gázt bocsátották szélnek, majd leszerelték s összepakoltak az összesodóult nézők segítségével az egész léghajót, s a lég utasai ezen nem éppen szilárd alkalommalossággal kocsin bevonultak városunkba. A „Turul” csütörtökön reggel 8 órakor szállott föl a Margitszigeten, s négy órai ut után szállott le városunkban. A léghajót dr. Tolnay Lajos, a meteorológiai intézet léghajós osztályának a főnöke vezette, vele utaztak még Král tüzérfőhadnagy, a magyar léghajós egyesület másod-kapitánya, továbbá Tóth Béla, a hírneves írő és Werner bácsai földbirtokos. A vendégek délután 4 óráig időztek városunkban, a mikor is valamennyien visszautaztak Budapestre, de megígérték, hogy ha a jó szél megint ide fújja őket, úgy más-kor hosszabb ideig fognak itt maradni.

Halálosvégű villámcsapás. Megrendítő szerencsétlenség történt július hó utolsó napjaiban Benesházán. Greguss ottani kincstári erdész ugyanis a sebeségről haza hozta feleségét és 6 éves leányát. Már közel voltak lakásukhoz, midőn zivatar érte őket, mely elől sietve menekültek házukba. A konyhában körülnéztek, hogy rendben van-e minden, midőn a kéményen át becsapott a villám és mindhármukat leterítette. A villamos ütés okozta kábultságból elsőnek a kis leány eszmélt fel, kinek sirására felébredt az asszony is. Ez ijedten költögette férjét; de a férj, kit a villámcsapás homlokán talált, meg volt halva — Az általánosan kedvelt, derék fiatal és életerős erdész tragikus halála fájdalmas megdöbbenést keltett az egész vidéken és számos ismerősei körében. — Greguss hisnyóvízi vasgyári tisztviselő a szerencsétlenül járt erdészben fiát gyászolja.

Nagyrőcei mulatság. Sokat hallottam a röcsei mulatságok kedélyességéről, az ott lakó emberek vendégszeretetéről s ime most, midőn volt módomban ezeket megtapasztalni, csak ugyan ezeket mondhatom hatványozott értelemben s mindenkinek ajánlhatom, ha még nem ismeri a röcsei életet, nem ismeri az általok rendezett kedves kis mulatságokat sem, ha csak teheti, ne mulassza el a kínálkozó alkalmat, menjen el Rőczére! Nem ütök dobbal, nem csinálnak mulatságaiknak nagy reklámokat, egyet gondolnak, lassan cselekednek s össze-ütik a legjobban sikerült kedélyes mulatságokat rövid idő alatt. Így volt ez e hó 5-én is. Alig pár nappal azelőtt határozták el a folyó hó 5-én megtartott tennis mulatság létesítését. — A fiatalság felosztotta maga közt a munkakört, elhozták cigányáikat Löcséről, kiegészíteték bandájukat városunkból és alkalomra oda vitt zenészekkel, mulatságuk előtt tenniszestek egyet az oly szép nagyrőcei fürdőben új pályájokon s utána bent a városi vendéglő nagytermében mulattak, táncoltak, reggeli 7 óráig emelkedett hangulat, kedély és isteni jókedv mellett. Hol lehet föltalálni ez életet, e társadalmi együttartást? sehol! legalább vármegyénkben nem. Tanuljunk a röcseiektől! A mulatságon jelen voltak névsora a következők: Asszonyok: Adriányi Ernőné, Bartholomeidesz Gyuláné, Beél Gyuláné, Dedinszky Gyuláné, Dessewffy Árpádné, Gerő Nándorné, Heincz Frigyesné, Hozácy Ferenczné, Lovich Béláné (Gödöllő), Lukácsy Miklósné, Mihalik Dezsőné, Mokry Jánosné, Palotás Frigyesné, Posevitz Albertné, Tomcsányi Lászlóné. — Leányok: Bartholomeidesz Margit, Dedinszky Elza és Piri, Farkas Jolánka (Putnok), Gerő Margit (Budapest), Heincz Emma (Bartova), Horváth Lili (Budapest), Ince Iona (Rozsnyó), Jankó Sárika (Albert-Irsa), Modor Irén (Kalocsa), Mokry Eszti (Budapest), Ocskay Iona (Szeg-

szárd), Posevitz Etel és Margit, Simkovics Mariska, Terhes Ilonka (Rimaszombat), Tomcsányi Maresuka (Debreczen). — Négyest mintegy 34 pár táncolta. Elismerés illeti a rendezőséget, köszönet a társadalom vezetőinek s a megjeleneteknek. — A tennisről jut eszembe a nagyrőcei fürdő. Ritka város, mely egy ily remek fekvésű, kitűnő klímájú, pormentes levegőjű, fényes és bükk erdő-séggel körülvett fürdővel bír. Mindenben tudnám követni Rőczét, csak épp e téren restellem maradiságát, nem tudja belátni mit ér e kincse, nem tudja megalkotni a fürdő-részvénytársaságot, mely hivatva volna e hivatásánál fogva a nagyrőcei közönségnek nyaraló helylyé átalakítani, villákat építeni. — S ha már részvénytársaság nem alakulhat e célra, ugy a város építsen legalább egy modern igényeknek megfelelő szállodát; ugy hiszem, hogy a város fürdője mielőbb nagy látogatottságnak örvendene. Mulasztás terheli különben a Rimamurány-salgótarjáni vasmű-részvénytársaságot is, kinek a fürdőtől mintegy 5 percze a kieskovári elhagyott vasolvasztója áll, hol az épületeket egy kis anyagi áldozatok mellett teljesen lakhatókká lehetne tenni s a kohót s raktárat átalakítani lakó helységekbe, így a rendbe hozott telepet kiadni a röcsei fürdőbe menő nyaraló közönségnek, legalább akkor nem történne meg az a szégyen, hogy a fürdői nyaraló közönség kénytelen a városban venni ki lakó szobát. — Adja Isten, hogy jövőre ez irányban másként legyen, de mindenkor legyenek Rőczének oly kedélyes mulatságai, mint eddig voltak. Egy vendég.

Halalos elgázolás. Gömör-Sid mellett a Schönberg Ede tulajdonát képező Békás-pusztán f. hó 8-án estefelé a cselédház mellett egy teherrel megrakott szekér ment, s a másfél éves kis Vízdar Juliskát elgázolta. A kocsi kereke a gyermek fején ment keresztül s a szerencsétlen kis leány néhány perc alatt kiszenvedett. — Feledy Ferencz rimaszécsi vizsgálati bíró a nyomozást megindította s dr. Musotter Miklós ügyész közbenjöttével f. hó 9-én dr. Zehery István törvényszéki orvos vezetése mellett a hulla felboncoltatott.

Esti vonat Jolsvának. Igen nevezetes közlekedési előnyhöz jutott Jolsva városa s általában a Murány-völgy alsó része a f. évi július hó 25-én életbe léptetett új vonattal, mely este 7 óra 7 perczkor Pelsűzről elindulva, 8 óra 23 perczkor ér Jolsvára s innen 9 órakor indul vissza Pelsűzre. — Főleg a személyi közlekedésnek rendkívüli előnyére szolgál az új vonat, melynek első elindulása nagy ünnepélyességgel ment végbe. Jolsváról — ugyanis — tekintélyes számu uri közönség rándult be Pelsűzre, zászlósan és zeneszó mellett erre az alkalomra. — Felkiszoruzva érkezett meg a vonat a jolsvai pályaudvarra, hol a kíváncsiak impozáns tömege lelkes tüntetéssel fogadta; közben pedig mozsarak üdvözlő durrogása hangzott fel a közeli hegyek oldalán. — A jelenlévő közönség tartozó halálját és köszönetét rövta le ugyanekkor, azokkal az ovációszóru zajos „éljen” kiáltásokkal, melyeket egyrészt Láng Lajos kereskedelmi miniszternek, másrészt pedig Bazilidesz Gusztáv polgármesternek juttatott, a ki elismerést érdemlő ügybuzgósággal fáradozott az új vonat létesítésén.

Automobil az országúton. A „Tiszavidék”-ben a következőket olvassuk: Gróf Serényi Béla putnoki nagybirtokos e hó 5-én ismét Szolnokon járt, automobilján téve meg rövid 7 óra alatt azt a nagy utat, a melyet személyvonat csak 10 óra alatt fut be. E hó 4-én a gróf Putnokról Szolnokon át Pusztahékre a Kövér-családhoz ment, 5-én pedig Szolnokra jött, s itt a Hungária gőzmalmot, mely részvénytársaságnak igazgatóság tagja, látogatta meg. A városból a Tomory uton át akart a malomba „hajtatni”, de ezen, a város legkomiszabb útján egy kalamitás történt, amennyiben a hátulsó jobb „gumiradli” kilyukadt. A kocsin ülő gépész és chauffeur, Hevesi műalmi főgépész segítségével azonban csakhamar kijavították a kereket, s az automobil, a csodájára oda sereglgett nagyszámu nézők nagy öröme, nemsokára örült sebességgel száguldott a Hungária felé.

Hatósági eljárás a radnóti kenderáztató-telep ügyében. Lukács János Radnót községi lakos panaszt tett a radnóti asszonyok kenderáztató-telepe ellen, mely az ő lakásának levegőjét megrontja. Kérte a telepnek elhelyezését s az u. n. mocsolya-gödörök betemetését. Ez ügyben f. hó 9-én a rimaszécsi járás tb. főszolgabírája a járási tisztiorvos kíséretében a helyszínen megjelenve, szemlét tartott. Szemle alkalmával kifejezett adtak a lakosok aggodalmuknak, mert ha a kenderáztató-telep betemetetik, ugy kénytelen lesz a község a kendertermeléssel felhagyni, mivel alkalmas hely nem áll a községi birtokon rendelkezésre. — Nem lévén feladata a hatóságnak ezen háziipar üzését akadályozni, iparkodott olyan végzést hozni a vitás ügyben, mely mindkét érdeket kielégíti. — A kenderáztató-telep u. i. községen kívül, külterületen van, forrást vagy patakot vize meg nem ront; lakások — ez egynek kivételével — környékén nincsenek; de meg mivel hasonlóan alkalmas helyet a község előteremtteni nem képes, a járás-orvos a telepnek további fenntartása mellett nyilatkozott, ugy azonban, hogy a telep közegészségügyi szempontból megrendszabályoztassék. — E rendszabályok állanak a következők-ből: 1. Minden áztató gödör tulajdonosa köteles a gödörbe gyűlt szenny anyagokat évente legább 2 ízben kitakarítani. 2. A község köteles a telepet körül sánczoltatni, nehogy a telep vize a szomszéd patakok át a folyóba kerüljön be. 3. Közbiztonsági szempontból minden gödör fűzfa-fonatból álló kerítéssel látandó el. — A szomszéd malom-tulajdonos pedig tartozik tovább tűrni a telepet annyival inkább is, mivel tudva s látva, hogy hová épít, építette házát a kellemetlen szomszédságba. E dolog annyiból közérdekű, hogy időszerű lenne a községnek ezen áztató telepeit vármegyeszerte rendezni, sőt szükséges lenne ezen és hasonló dolgokra nézve egyöntetű és tájékoztató szabályrendeletet kidolgoztatni, mivel sok esetben ennek hiánya megnehezíti a hatósági eljárást.

Halalos szerencsétlenség. Simonyiban f. hó 7-én a gépelésnél nagy szerencsétlenség történt. Czirkák István munkást ugyanis csak rövid ideig tanították a gépnél való munkára s aztán magára hagyták. A tudatlan ember nem volt óvatos s a gép dobja jobb karját leszakította és a fejét is összezúzta ugy, hogy a szegény ember csakhamar kiszenvedett. Hulláját dr. Zehery István és dr. Molnár Ferencz felboncolták a Feledy Ferencz bíró jelenlétében folyó hó 8-án s azután temették el.

Tréfa. Lapunk egyik távollevő barátja (a kinek elméje mindig vidám gondolatokkal terhes) a minapában itt járt szerkesztőségünkben. Véletlenül kezébe akadt valamelyik vidéki hirdető. Lapunk barátja különösen érdeklődik a versek iránt és azért rögtön a lap tárczáját képező vers olvasásához fogott. A vers címe: „A murányi utcában”. Eleinte nagy gyönyörűséggel olvasta a poémát. de egyszerre szomorgós-ábrándok tünetei mutatkoztak rajta, mikor a következő versszakhoz ért:

Pénzügyőrök és csendőrök.
Futó commis voyageurök.
S kiknek ki van vetve török,
Bájosnak a debarteurök.

Hasonszenvköltői rohamában tollat ragadott és ő is megírta a következő homeopátia versezetet:

Edes s keserű likőrök.
Es különböző triörök.
Nagy szuronyú börtönörök.
Zöld harisnyajú vadörök.
Karddal felszerelt rendörök,
Es szigorú ellenörök.
Egyenruhás fogházörök,
Délceleg természetű testörök.
Jó erős karú masszörök.
Hosszú sovány angol szörök.
Barna bajusz- s szakál-szörök.
Kicszerzett s cserzetlen bőrök.
Vékony hosszú golya-csörök.
Behízelt maradóörök.
Nyájas arcú petrolörök.
Folyton tapsoló klakörök.
Pagát s a többi honörök.
Sok frizörök és razörök.
Jegylyukasztó konduktörök.
Csorbúlt pengéjű vitörök.
Pápaszemes vak tapörök.
Jól margirozó markörök.
Eszak és déli sarkörök.
Pontos és éber baktörök.
Kőbányai s bajor sörök . . .

Itt kiesett a toll kezéből és megfogadta, hogy ezen túl csak a sakkörök és maeskanyszörök iránt fog érdeklődni.

Pályázat. Szab. Rimaszombat r. t. város közönsége által a helybeli kir. földmives-iskolánál tett 3, egyenként 300—300 koronás alapítványi hely az 1902/1903. tanévre megüresedett. Felhívtnak azért mindazok, kik ezen alapítványi helyeket elnyerni óhajtnak, hogy ez iránti: betöltött 17 éves életkor, erős, egészséges testalkat, — illetőségi és erkölcsi, valamint annak igazolását tanúsító bizonyítvánnyal felszerelt kérvényeket, hogy pályázzó jól ir, olvas és a négy alapművelettel számolni tud, a város tanácsához f. év szeptember hó 1-ig beazrolag adják be.

Kenyér és zab szállítás. A Miskolcra, Egerben és Gyöngyösön állomásozó közös hadseregbeli csapatok számára szükséges kenyér és zab szállítására Kassán f. évi augusztus hó 25-én d. e. 9 órakor a cs. és kir. élelmezési raktárnál arlejtési tárgyalás fog tartatni. Csak írásbeli ajánlatok vétetnek figyelembe. Erre a miskolczi kereskedelmi és iparkamara az érdekelteket figyelmezteti.

Felhívás!

A rimaszombati konzerv-gyár részvénytársaság felhívja részvényeseit, hogy a jegyzett részvények árának 20 %-tóliban megállapított negyedik részletét **augusztus hó 15-éig**, az ötödik — utolsó — részletet pedig legkésőbb szeptember hó 15-éig a **rimaszombati takarékpénztárnál** fizessék be. — Az elkészve fizetőknek 8%-os kamat számíttatik fel.

Rimaszombat, 1902. augusztus hó 13.

Az igazgatóság.

Bérbeadó lakás.

Helyben, az **Erzsébet-tér 10. szám alatt** egy földszinti udvari lakás, mely 3 szoba, előszoba, konyha, kamra és mellékhelyiségekből áll, **azonnal kiadó.**

Ertekezhetni ugyanott.

2—3

Arlejtési hirdetmény.

36/1. sz. — A tornallyai kir. járásbíró és fogház helyiségeinek az 1903. évi fűtéséhez szükségelt 93.90, az 1904. és 1905. évekre pedig mindég a szükséglethez mért, de a 107.90 köbmétert meg nem haladható tüzfának beszerzésére arlejtést hirdet, melynek megtartására határidőül az **1902. évi szeptember hó 24-ik** napjának d. e. 9 óráját a kir. járásbíró hivatalos helyiségebe kintüzi s arra az arlejtési szándékozókat 50 korona bánatpénzzel ellátva azzal hívja meg, hogy az arlejtési feltételeket ezen kir. járásbíró I. számú jegyzői irodájában a kintüztött határidő előtt a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetik.

Kelt Tornallyán, a kir. járásbírósnál, 1902. évi augusztus hó 4-ik napján.

Basilides, kir. aljárásbíró.

Egy jó házból való 13—14 éves ifju **tanulóul** azonnal felvétetik

Glücksthal J.

divatkereskedésében — Rimaszombat.

1—2

Eladó háztelkek.

A **Hunyadi-utcában** négy-öt háztelkek — **12—16** méteres fronttal — **jutányos áron és előnyös feltételekkel** eladó. — Felvilágosítással szolgál a tulajdonos: **KOHN ALBERT** fakeskedő.

Pályázati hirdetmény.

2136. sz. — Gömör-Kishont t. e vármegye rimaszombati járásába kebeleztet **antalfalvai** körjegyzői állás üresedésbe jövén, arra ezennel pályázatot hirdetek. Ezen körjegyzőséghez s anyakönyvi kerülethez tartoznak: Antalfalva és Gyubákó községek.

A körjegyzői s anyakönyvvezetői összes javadalmazás évente következő:

1. állami javadalmazás	780 kor.,
2. községi pénztárakból törzsfizetés	200 „
3. lakbér átalány	200 „
4. anyakönyvi helyiségre pótlás	60 „
5. fuvar s napidij átalány	96 „
6. körjegyzői irodaátalány	24 „
7. anyakönyvi irodaátalány	48 „
8. körgyámi fizetés	60 „

Összesen: 1468 korona

és a magánmunkálatokért szabályrendeletileg megállapított díjak.

Felhívom a pályázni kívánókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket folyó évi szeptember hó 6-ik napjának délutáni 3 órájáig annyal is inkább nyujtsák be, mert a később érkezetteket figyelembe venni nem fogom.

A választást a kör székhelyén **Antalfalva** község házában folyó évi **szeptember hó 11-ik** napjának délelőtti 11 órájkor fogom megtartani.

Kelt Nyustyán, 1902. augusztus 10. é.

Főszolgabíró helyett: **Molitorisz**, tb. főszolgabíró.

Hirdetmény.

485. sz. — Alulirt bírósági végrehajtó 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az edelényi kir. járásbíró és miskolczi kir. törvényszék 1898. évi sp. 203/34. és 11494. számú végzése következtében **Susztók Antal** által képviselt **Stefan János és társai** javára **Kazay Andor és neje** ellen 275 korona és 153 korona 36 fillér s járuléka erejéig 1902. évi február hó 5-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 2241 korona 6 fillérre becsült butorneműek, zongora, fegyver, tehén és sertésekből álló ingóságok nyilvános árveresen eladatnak.

Mely árverésnek a rimaszécsi kir. járásbíró 1901. évi V. 478/13. sz. végzése folytán 275 kor. és 153 kor. 36 fillér tökéketelés és ennek kamatai eddig összesen 87 korona 99 fillér bíróság már megállapított költségek erejéig Jánosiban, alperesnél leendő eszközésére, **1902. évi augusztus hó 29-ik** napjának délelőtti 10 óra határidőül kintüzetik és ahhoz a venni szándékozó oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-czik 107. és 108. §-ai értelmében, készpénz fizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek a becsáron alul is elfognak adatni.

Kelt Rimaszécs, 1902. évi augusztus hó 5-én.

Kovács, kir. bir. végrehajtó.

Eladó bőrpamlag.

Egy jó karban levő **vörös bőrpamlag** olesón eladó. Bővebb értesítést ad a lap kiadóhivatala.

Hirdetmény.

1516. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a **rimaszombati takarékpénztár** végrehajtónak **Babus Kovács István és társa** végrehajtást szenvedő elleni 150 korona s jár. iránti árverési ügyében a végrehajtási árverést az 1881. évi 60. t.-cz. 140. és következő §-ai értelmében a rimaszombati kir. törvényszék területén levő Feled és János községben fekvő, s a jánosii 191. sz. tjkvben A. I. 13. sor. 349. és 350/a. hrzs. alatt foglalt ingatlanokból a B. 49. alatti Babus Kovács Istvánt ^{11/384}-ed részben megillető jutalékra, a jánosii 190. sz. tjkvben A. I. 2. sor. 348/b. hrzs. alatt foglalt ingatlanokból a B. 52. alatti Esztergomi Istvánt ^{11/384}-ed részben megillető jutalékra 187 korona és a feledi 10. sz. tjkvben A. I. 1. sor. 15. hrzs. alatt foglalt beltelekből és azon épült 8. sz. alatti házból a B. 21. alatti Esztergomi Istvánt ^{1/8} részben megillető jutalékra 393 koronában megállapított kiküldési árban elrendeltetik s annak megtartására hatánapul **1902. évi október hó 10.** napjának délelőtti 10 óráját János községbe és d. u. 2 óráját Feled községbe a községi bírák házához tüzte ki, mely alkalommal a fent körülirt ingatlanok a becsáron alól is el fognak adatni.

Árverezni szándékozóknak tartoznak a kiküldési ár 10 %-át, azaz 18 kor. 70 fillért, 18 kor. 70 fillért, 39 korona 30 fillért készpénzben vagy az 1881. LX. törvénycikk 42. §-ában jelzett és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszeri rendelt 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt az árverés megkezdése előtt átszolgáltatni.

Rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság 1902. évi március hó 23. napján.

Cseh, kir. törvszéki bíró.

Eladó.

Putnokon a Kavics utcán fekvő, a **putnoki ev. ref. egyház tulajdonát képező Zsarnay-féle belsőség** a rajta levő épületekkel u. m. egy lakóház, (tartalmaz 3 szobát, előszobát, honyhát, kamrát), egy sertés ól, szin, két pincze, tágas udvar, szép gyümölcsös és veteményes kert, Putnokon a városházánál **1902. évi augusztus hó 31-én** d. u. 3 órakor magán árverésen el fog adatni.

Kiküldési ár 3000 korona, ez összesen alól az ingatlan csak az egyházmegyei jóváhagyás esetén adható el.

Idegenektől 300 korona bánatpénz letétele kívántatik. A közelebbi feltételek a putnoki ev. ref. egyház lelkészi hivatalánál tudhatók meg.

Putnokon, 1902. augusztus hó 6.

A putnoki ev. ref. egyház presbyteriuma.

1—2

Hirdetmény.

388. sz. — Alulirt bírósági végrehajtó 1881. LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a miskolczi kir. törvényszék 1899. évi 10.102. számú végzése következtében a **magyar francia biztositó társaság** javára **Hangonyi István** ellen 102 kor. 20 fillér, 217 kor. 75 fillér s jár. erejéig 1900. évi március hó 6-án foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 830 koronára becsült juhok, bárányok, szecskaavágó igazságerőből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a rimaszécsi kir. járásbíró 1902. évi V. 283/11. sz. végzése folytán 102 kor. 20 fill., 217 kor. 75 fill. tökéketelés, ennek 1899. évi nov. hó 9. napjától járó 6%-os kamatai és eddig összesen 112 kor. 78 fill. bíróság már megállapított költségek erejéig Rimaszécsen a vásártéren leendő eszközésére **1902. évi augusztus hó 14.** napjának délelőtti 10 óra határidőül kintüzetik és ahhoz a venni szándékozó oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Rimaszécs, 1902. évi július hó 30-án.

Kovács Géza, kir. bir. végrehajtó.

Hirdetés.

Tamásfalán, a Bodrogközi-féle ház, mely 4 szoba, két konyha, kamara, pincze, szin, istálló, csűr, körülbelül 1600 □-öl konyha kert és gyümölcsösből áll, f. évi november 1-től bérbeadó.

2—*

Hirdetmény.

4635. sz. — A m. kir. igazságügyminiszer 1902. évi július hó 25-én 32233. I. M. 1902. I. sz. a elrendelte, hogy a rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatósághoz tartozó Tiszolc nagyközség telekkönyvkönyvébe felvett mindazon ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886. XXIX. az 1889. XXXVIII. és az 1891. XVI. t. cikkek a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. XXIX. t.-czikben szabályozott eljárás és ezzel kapcsolatban a telekkönyvkönyvi bejegyzések helyesbítése foganatosíttassék.

E célból a helyszíni eljárás a nevezett községben **1902. évi szeptember hó 20-án** fog kezdődni.

Ennéltogva felhívtnak:

1. mindazok, a kik a telekkönyvkönyvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a telekkönyvi hatóság kiküldöttje előtt a kintüztött hatánapon kezdődő eljárás folyamata alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okiratokat mutassák fel;

2. mindazok, a kik valamely ingatlanokhoz tulajdonjog tartanak, de telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átírásra az 1886. XXIX. t.-cz. 15—18. és az 1889. XXXVIII. t.-cz. 5, 6, 7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják avagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyét nyilvánítsa, mert különben jogaikat ezen az uton nem érvényesíthetik és a bélyegilleték elengedési kedvezménytől is elesnek és

3. azok, kiknek javára tényleg már megszűnt követelésre vonatkozó zálogjog vagy megszűnt egyéb jog van nyilvánkönyvileg bejegyezve, ugy szintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlesztést kérelmezzék, illetve hogy törlesztési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

Kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság. Rimaszombat, 1902. július hó 31.

1—3

Velez Ferenx, kir. tszéki albiró.